

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

BIULETYN

informacyjny

Konferencja naukowo-techniczna
„Jak ratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy?”

s. 21

The 5th Winter Workshop of the Society for Biology of Reproduction

s. 23

„Tajemnice rozrodu ptaków”

Z końcem roku 2018 licealiści ze Skawiny i Tarnowa oraz członkowie Studenckiego Koła Naukowego Zootechników zakończyli wspólną realizację projektów nagrodzonych w kolejnej edycji konkursu „Naukowe Inspiracje – Ciekawe i Kreatywne” (zob. s. 14). Uczniowie z III LO w Tarnowie brali udział w projekcie „Tajemnice rozrodu ptaków”.

Redakcja:

Jacek Okarmus – redaktor naczelny
Izabella Majewska
Monika Marszałik
Szymon Sikorski

Adres Redakcji:

Biuro Promocji i Informacji
Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
al. Mickiewicza 21
31-120 Kraków
tel. (+48) 12 662 43 96
e-mail: jacek.okarmus@urk.edu.pl

Wydawca:

Uniwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
Wydano za zgodą Rektora UR

Fotografie:

Gabriel Wojcieszek, Adam Mróz

Layout: Paulina Czuryłowska

Projekt okładki: Jacek Okarmus

Redakcja zastrzega sobie prawo
do dokonywania skrótów
i zmian redakcyjnych
w nadesłanych tekstach.

ISSN: 1899-7775

Nakład: 1000 egz.

Biuletyn Informacyjny

Uniwersytetu Rolniczego
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
dostępny jest w wersji elektronicznej
na stronie internetowej uczelni:
urk.edu.pl.

Druk:

DRUKARNIA SIL-VEG-DRUK s.c.
ul. Niegolewskich 12
42-700 Lubliniec

z życia Uczelni

Minister Infrastruktury Andrzej Adamczyk z wizytą na Uniwersytecie Rolniczym.....	4
Wizyta Sebastiana Skuzy – podsekretarza stanu w MNiSW na Uniwersytecie Rolniczym.....	5
Z wicepremier Beatą Szydło i wojewodą Piotrem Ćwikiem o przyszłości Uczelni	6
Wręczono stypendia wyróżniającym się studentom	7
Najnowocześniejszy i pierwszy w Polsce spektrometr ICP-MS QQQ Thermo Fisher Scientific rozpoczął pracę na UR.....	8
Aplikacja Mobilny USOS URK już dostępna w Google Play!.....	9
Geoinformatyka w leśnictwie – nowa specjalność na studiach II stopnia.....	10
Wspomnienie o zmarłych: prof. dr hab. Władysława Niemczyk	11
Informacja z przebiegu obrad Senatu UR	12

nasze sukcesy

Owocna współpraca Studenckiego Koła Naukowego Zootechników z licealistami	14
Naukowcy z Wydziału Leśnego laureatami międzynarodowego konkursu ForestValue	15

nauka i współpraca międzynarodowa

Lasy pierwotne Bośni i Hercegowiny – relacja ze stażu	16
Oficjalna wizyta delegacji Ambasady Angoli na Uniwersytecie Rolniczym.....	18

współpraca z gospodarką

Kurs języka specjalistycznego „English for foresters”	19
Naukowcy z Wydziału Leśnego opracowali innowacyjną metodę modelowania wzrostu drzew.....	20

konferencje

Konferencja Naukowo-Techniczna „Jak ratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy?”	21
The 5th Winter Workshop of the Society for Biology of Reproduction – „Central and Local Regulations of Reproductive Processes”	23

nie tylko nauka

Studenci UCMW UJ-UR na 67. Sympozjum IVSA w Seulu	24
Kacper Halota – Młody Ambasador Polski rusza w rejs na pokładzie Daru Młodzieży	26

historia

Studenci Studium Rolniczego UJ polegli w walkach o niepodległość i granice Polski w latach 1914–1921	27

kultura

<i>Oksylucyferyna</i> – wystawa prac Jacka Pysia w Pojnarówce	30

Minister Infrastruktury Andrzej Adamczyk z wizytą na Uniwersytecie Rolniczym

Kraków, 4 lutego 2019 r.

4 lutego 2019 r. na zaproszenie JM Rektora prof. Włodzimierza Sady przybył na Uniwersytet Rolniczy minister infrastruktury – Andrzej Adamczyk. Wizyta stała się okazją do zaprezentowania ministrowi postępu prac budowlano-rewitalizacyjnych tzw. Spichlerza. Uczestniczący w spotkaniu mgr Tomasz Szanser – kanclerz UR oraz mgr inż. Artur Szymacha – zastępca kanclerza UR ds. inwestycji i remontów oprowadzili gościa po terenie budowy, przedstawiając zakres realizowanych prac. Minister wielokrotnie podkreślał, że remont zabytkowego obiektu, jakim jest Spichlerz, to bardzo trudne wyzwanie. Należy bowiem, zachowując elementy historyczne, nadać im nową formę, adekwatną do zamierzonego użytkowania. Rektor zwrócił uwagę, że wyłonienie projektanta – pani Ewy Miśków-Janik, reprezentującej Studio Projektowe „Koliber”, i wykonawcy – firmy Budimex SA, reprezentowanej przez Tomasza Gu-

Od lewej: Piotr Hodor – majster budowy, mgr inż. Artur Szymacha – zastępca kanclerza UR, prof. Włodzimierz Sady – rektor UR, minister Andrzej Adamczyk i mgr Tomasz Szanser – kanclerz UR

zika, kierownika budowy, jako podmiotów mogących sprostać wymogom postawionym przez konserwatora zabytków stanowiło nie lada wyzwanie dla Uczelni. Dodał

jednak, że po zakończeniu prac Spichlerz będzie prawdziwą perełką, łączącą w sobie historię z nowoczesnością. Podziękował jednocześnie kanclerzowi i jego zastępcy oraz całej administracji za ogrom pracy wykonanej przy realizacji zadań budowlanych.

Wizyta stała się także okazją do rozmowy ministra Adamczyka z przedstawicielami firmy Budimex SA, która realizuje to wyjątkowe zadanie. Jako adept szkoły budowlanej minister wielokrotnie podkreślił złożoność i wysoki poziom trudności tej inwestycji.

W dalszej części spotkania kanclerz i jego zastępca poinformowali ministra o innych realizowanych przez Uczelnię remontach i inwestycjach, przedstawiając ich zakres oraz terminy ich zakończenia.

Tekst i zdjęcia: dr Szymon Sikorski

Na koniec wizyty minister Andrzej Adamczyk wpisał się do Księgi pamiątkowej UR

Wizyta Sebastiana Skuzy – podsekretarza stanu w MNiSW na Uniwersytecie Rolniczym

Kraków, 13 lutego 2019 r.

Operacjonalizacja wdrażania Ustawy 2.0, zwiedzanie Laboratorium Spektrometrii Mas (LSM) – to główne punkty wizyty **dr. hab. Sebastiana Skuzy** – podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego na Uniwersytecie Rolniczym.

Podsekretarz stanu przybył na zaproszenie **JM Rektora UR prof. Włodzimierza Sady**. Wizyta, która odbyła się 13 lutego 2019 r., miała charakter roboczy. Spotkanie rozpoczęło się w gabinecie rektora od rozmowy na temat kolejnych punktów wdrażania „Konstytucji dla nauki”. Minister dopytywał o stopień zaawansowania prac nad dokumentami statutowymi Uczelni oraz nad przyjętą na UR koncepcją organizacyjną.

Następnie minister i rektor wraz z kanclerzem UR – **Tomaszem Szansem** udali się na Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, gdzie rozpoczęło działalność Laboratorium Spektrometrii Mas (LSM). To właśnie dzięki pozyskaniu wsparcia finansowego z MNiSW (1,4 mln zł) oraz z Narodowego Centrum Nauki Uniwersytet Rolniczy w Krakowie nabył unikatową, najwyższej klasy aparaturę naukową. Prezentując możliwości aparatu, kierownik LSM – **dr hab. inż. Sylwester Smoleń** zwrócił uwagę, że „spektrometr ICP-MS QQQ (Triple Quadrupole), model iCAP TQ ICP-MS + 250&1000 Gas Kits, to innowacyjny i najnowocześniejszy na świecie spektrometr w grupie analizatorów ICP-MS (ang. *Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry*). System

ten przeznaczony jest do realizacji najbardziej zaawansowanych prac analitycznych z zakresu oznaczania bardzo niskich stężeń pierwiastków (izotopów stabilnych oraz promieniotwórczych) zarówno z uwzględnieniem ogólnej ich zawartości, jak i pod względem występowania specyjalnych form pierwiastków, m.in. w próbach środowiskowych i materiale biologicznym”. Pan Minister wielokrot-

że **dr hab. inż. Sylwester Smoleń** pozyskał już wiele grantów, zaś publikowane przez kierowany przez niego młody zespół naukowy posiada spory dorobek naukowy, publikowany w najważniejszych na świecie czasopismach.

Minister Skuza zwiedził również inne laboratoria Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa, a następnie spotkał się z **prof. Stanisławem Mazurem** – dzie-

W Laboratorium Spektrometrii Mas; od lewej: mgr Joanna Pitala, dr hab. inż. Sylwester Smoleń, dr hab. Sebastian Skuza – podsekretarz stanu w MNiSW i prof. Włodzimierz Sady – rektor UR

nie podkreślał, że jest pod wielkim wrażeniem nie tylko laboratorium, ale także pasji, z jaką o jego możliwościach opowiadali pracownicy UR. Wyraził również przekonanie, że nowa aparatura – jedyna w Polsce – przyczyni się w krótkim czasie do zdobycia znaczących grantów i zaowocuje zwiększeniem aplikacyjności badań. Odnosząc się do tych słów, **JM Rektor prof. Włodzimierz Sady** – wieloletni kierownik Katedry Uprawy Roli i Nawożenia Roślin Ogrodniczych – zauważył,

kanem wydziału. Rozmowa dotyczyła ministerialnego zaawansowania prac nad listą czasopism oraz kierunków rozwoju nauk rolniczych i ogrodniczych. Zachęcił przy tym naukowców do poszukiwania sposobów komercjalizacji badań i podkreślił, że jedną z takich możliwości może być partnerstwo publiczno-prywatne.

Ostatnim punktem wizyty było zwiedzanie Dworku Janczewskiego, w którym nową siedzibę znajdzie Studium Języków Obcych UR.

Przebieg prowadzonych działań inwestycyjnych, w tym prac remontowych, oraz wysokość zaangażowania finansowego Uczelni i stopień partycypacji uzyskany z zewnętrznych źródeł przedstawił **mgr Tomasz Szanser** – kanclerz UR. Nadmienił on, że w skali całej Uczelni na przestrzeni ostatnich 6 lat prace objęły łącznie blisko 20 dużych zadań na łączną kwotę przekraczającą 74 miliony złotych – w tym środki pozyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyniosły 11 729 107 zł. Następnie **mgr inż. Artur Szymacha** – zastępca kanclerza UR ds. inwestycji i remontów omówił przeznaczenie pomieszczeń, podkreślając, iż zastosowane podczas remontu technologie budowlane, wykończeniowe i nowoczesne wyposażenie ułatwi pracę nie tylko lektorom, ale i naukowcom studentom.

Kończąc spotkanie na Uniwersytecie Rolniczym, **dr hab. Sebastian Skuza** – podsekretarz stanu w MNiSW podziękował władzom Uczelni za zaproszenie i podkreślił, że jest pod wielkim wrażeniem pasji naukowej pracowników Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa oraz skuteczności podejmowanych i prowadzonych działań inwestycyjnych.

Tekst i zdjęcia: dr Szymon Sikorski

W kwocie przekraczającej 74 miliony złotych, o której wspominał kanclerz, znalazły się dotacje celowe na realizowane zadania pochodzące z następujących źródeł:

- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 11 729 107 zł
- PFRON – 821 773,67 zł
- Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013 – 2 694 608,69 zł
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w ramach programu Lemur) – 523 233 zł
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 – 1 988 101,93 zł
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 52 529,00 zł
- Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabudowy Krakowa – 151 718,63 zł.

Z wicepremier Beatą Szydło i wojewodą Piotrem Ćwikiem o przyszłości Uczelni

Kraków, 21 lutego 2019 r.

21 lutego 2019 r. **JM Rektor UR prof. Włodzimierz Sady** spotkał się z **wicepremier Beatą Szydło** i **wojewodą małopolskim Piotrem Ćwikiem**. Rozmowy odbyły się w Centrum Kongresowym UR przy al. 29 Listopada i poświęcone były działaniom realizowanym przez Uczelnię. Sprawy dotyczące inwestycji i remontów przedstawił **mgr Tomasz Szanser** – kanclerz UR. Wspominał on, że okres kadencji **rektora UR – prof. Włodzimierza Sady** to czas intensywnych i wielotorowych prac, które realizujemy m.in. dzięki przychylności rządu RP oraz władz wojewódzkich, co znajduje odbicie w pozyskiwanych środkach. Na prośbę gościa zaprezentował także wysokość zaangażowania środków własnych pozyskiwanych przez Uczelnię

– co spotkało się z uznaniem ze strony pani wicepremier, która mile wspominała swój pobyt na UR podczas inauguracji roku akademickiego 2016/2017. Również wojewoda małopolski Piotr Ćwik wyraził uznanie dla władz Uczelni oraz całej społeczności akademickiej i podziękował za zaangażowanie w realizację wspólnych przedsięwzięć promujących województwo małopolskie.

Wicepremier powróciła również do sprawy budynku Jubileuszowego i poprosiła przedstawicieli Uczelni o zreferowanie sprawy. Kończąc spotkanie, zadeklarowała podjęcie rozmów – zarówno na szczeblu wojewódzkim, jak i rządowym – zmierzających do wyjaśnienia całej sytuacji.

Tekst i zdjęcie: dr Szymon Sikorski

Od lewej: mgr Tomasz Szanser – kanclerz UR, prof. Włodzimierz Sady – rektor UR, wicepremier Beata Szydło i wojewoda małopolski Piotr Ćwik

Wręczono stypendia wyróżniającym się studentom

Kraków, 15 lutego 2019 r.

Uroczyste wręczenie stypendiów; fot. Szymon Sikorski

15 lutego br. **JM Rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady**, uroczystie wręczył stypendia wyróżniającym się w roku akademickim 2018/2019 studentom.

Stypendia z Własnego Funduszu Stypendialnego otrzymało 11 studentów (wyplata jednorazowa – 1 500 zł) na łączną kwotę 16 500 zł, a stypendiami Fundacji Uniwersytetu Rolniczego wyróżniono 10 studentów (wyplata comiesięczna po 200 zł).

W tym roku przyznano studentom również dwie Nagrody Rektora w wysokości 2000 zł z Funduszu Promocji Wychowania Uniwersytetu Rolniczego.

Osoby, które otrzymały stypendia z Własnego Funduszu Stypendialnego Uniwersytetu Rolniczego wykazały się szczególnymi osiągnięciami naukowymi oraz uzyskały średnią ocen nie niższą niż 4,50 za dotychczasowy okres studiów, a także wzorowo wypełniają obowiązki studenta.

W uroczystym rozdaniu stypendiów udział wzięli również: prezes Zarządu Fundacji Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie, były rektor – **prof. dr hab. inż. Janusz Żmija**, **prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą – prof. dr hab. inż. Florian Gambuś**, **prorektor ds. dydaktycznych i studenckich – dr hab. inż. Sylwester Tabor**, **prof. UR** oraz dziekani poszczególnych wydziałów.

*Opracowanie:
mgr inż. Izabella Majewska*

Najnowocześniejszy i pierwszy w Polsce spektrometr ICP-MS QQQ Thermo Fisher Scientific rozpoczął pracę na UR

Na Wydziale Biotechnologii i Ogrodnictwa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie rozpoczęło działalność Laboratorium Spektrometrii Mas (LSM). Dzięki pozyskaniu wsparcia finansowego z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowego Centrum Nauki nasze laboratorium zostało wyposażone w unikatową, najwyższej klasy aparaturę naukową.

LSM posiada między innymi pierwszy w Polsce spektrometr ICP-MS QQQ (Triple Quadrupol), model iCAP TQ ICP-MS + 250&1000 Gas Kits, produkcji Thermo Fisher Scientific. Jest to innowacyjny i najnowocześniejszy na świecie spektrometr w grupie analizatorów ICP-MS.

Urządzenie to zostało zakupione w najbardziej rozbudowanej wersji z opcją umożliwiającą podpięcie czterech gazów do komory zderzeń oraz dwóch gazów dodatkowych do linii wprowadzania prób. Ponadto spektrometr ICP-MS QQQ został zakupiony wraz z dwoma systemami wprowadzania prób: klasycznym autosamplerem oraz chromatografem HPLC. Cały system przeznaczony jest do realizacji najbardziej zaawansowanych prac analitycznych z zakresu oznaczania bardzo niskich stężeń pierwiastków (izotopów stabilnych oraz promieniotwórczych) z uwzględnieniem zarówno ogólnej ich zawartości, jak i występowania specyficj-

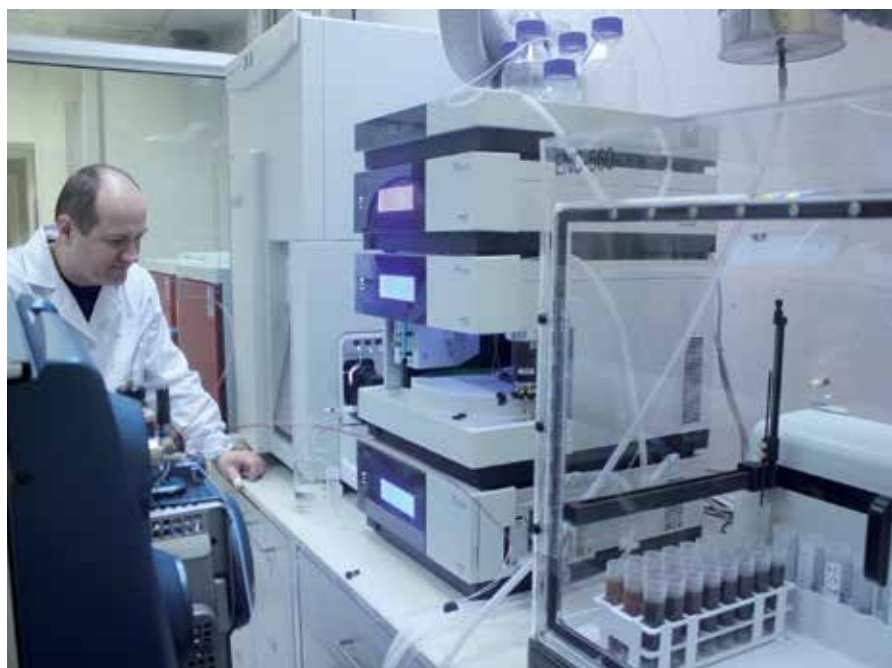
nych form pierwiastków, m.in w próbach środowiskowych i materiale biologicznym.

LSM wyposażone jest również w spektrometr mas LC-MS/MS+ qutrap (model SCIEX 4500 qutrap). Zgromadzona w jednym laboratorium nowoczesna aparatura HPLC+ICP-MS QQQ oraz LC-MS/MS pozwala na wykonywanie najbardziej specjalistycznych badań naukowych na naszej Uczelni.

Naukowcy z Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie oraz z innych ośrodków nauko-

wych w Polsce mają teraz możliwość wykonywania najwyższej jakości prac badawczych. Laboratorium Spektrometrii Mas UR w Krakowie umożliwia wykonywanie analiz zarówno dla pracowników naszego Uniwersytetu, jak i innych uczelni oraz przedsiębiorstw zainteresowanych realizacją prac badawczo-wdrożeniowych.

*Tekst: dr hab. inż. Sylwester Smoleń,
kierownik Laboratorium
Spektrometrii Mas
Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa*

Dr hab. inż. Sylwester Smoleń przy spektrometrze; fot. Joanna Roczniowska-Cieślak

Aplikacja Mobilny USOS URK już dostępna w Google Play!

Dział Informatyki przy współpracy z Międzyuniwersyteckim Centrum Informatyzacji ukończył prace mające na celu udostępnienie mobilnego systemu USOS.

Od 26 lutego 2019 r. studenci i pracownicy URK mogą pobierać aplikację Mobilny USOS. Stworzony z myślą o użytkownikach smartfonów, program ten ma poprawić funkcjonalność USOS jako systemu do obsługi toku studiów. Aplikacja jest darmowa i możliwa do pobrania za pośrednictwem Google Play.

mUSOS umożliwia studentom i pracownikom Uniwersytetu łatwy i szybki dostęp do swoich danych w serwisie USOS i USOSweb. W jednym intuicyjnym interfejsie zgromadzone zostały wszystkie najważniejsze funkcje konta.

• **Plan zajęć** – plan zajęć z danego dnia z możliwością zmiany widoku: Jutro, Cały tydzień, Przyszły tydzień i Dowlolny tydzień.

• **Grupy zajęciowe** – informacje o przedmiocie, prowadzących i uczestnikach zajęć, z możliwością dodania terminu spotkań do kalendarza używanego w telefonie.

• **Oceny** – informacje o uzyskanych ocenach z powiadomieniami.

• **Ankiety** – możliwość wypełnienia ankiet z bieżącym podglądem dla pracownika.

• **USOSmail** – możliwość wysyłania e-maili do uczestników jednej lub wielu grup zajęciowych.

• **Moje legitymacje** – możliwość podglądu legitymacji studenckiej (ELS), legitymacji doktoranta (ELD), legitymacji pracownika (ELP).

• **Moje eID** – informacje o numerach: PESEL, indeksu i ELS/ELD/ELP, dostępne jako kod QR i kod paskowy.

• **Przydatne informacje** – informacje o Uczelni, władzach, wydziałach itp.

• **Aktualności** – najważniejsze informacje przesyłane na bieżąco.

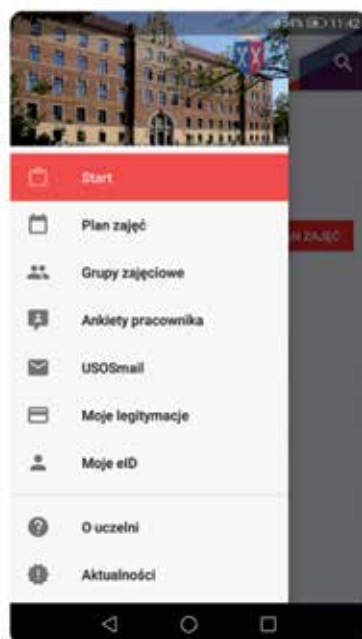
• **Mapa** – mapa z położeniem budynków należących do Uniwersytetu.

• **Wyszukiwarka** – możliwość wyszukiwania studentów, pracowników, przedmiotów oraz jednostek Uczelni.

Do poprawnego działania aplikacji wymagane są: dostęp do internetu oraz konto w serwisach uczelnianych (tzw. konto CAS). Mobilny USOS URK jest dostępny w polskiej i angielskiej wersji językowej.

Aplikacja jest nadal rozwijana, sukcesywnie będą dodawane kolejne funkcje. Zespół programistów USOS jest otwarty na uwagi użytkowników.

Opracowanie: Dział Informatyki UR

mUSOS: w jednym intuicyjnym interfejsie zgromadzone zostały wszystkie najważniejsze funkcje

Geoinformatyka w leśnictwie – nowa specjalność na studiach II stopnia

By sprostać współczesnym wyzwaniom środowiskowym naszej planety, potrzebujesz narzędzi geoinformatycznych, aby je zrozumieć.

Efektywne zarządzanie ekosystemami leśnymi, zajmującymi ok. 30% powierzchni Polski, wymaga szerokiego dostępu do informacji przestrzennej. Wiąże się to z potrzebą pozyskiwania, przetwarzania, analizy i udostępniania rosnącej ilości danych (Big Data). W związku z tym dla funkcjonowania współczesnego leśnictwa niezbędne są wdrożenia innowacyjnych technologii geoinformatycznych.

PGL Lasy Państwowe, Parki Narodowe, instytucje badawcze, agencje rządowe czy firmy prywatne korzystają w coraz większym stopniu z danych przestrzennych o ekosystemach leśnych zgromadzonych w systemach informacji przestrzennej (np. BDL) oraz pozyskiwanych w coraz większym stopniu z wykorzystaniem technologii teledetekcyjnych (lotniczych i satelitarnych), dronów (Bezzałogowe Statki Powietrzne; BSP), Globalnych Systemów Nawigacji Satelitarnej (GNSS) czy systemów lotniczego (ALS) i naziemnego (TLS) skanowania laserowego (LiDAR).

W aspekcie zmieniających się warunków klimatycznych, siedliskowych oraz społeczno-gospodarczych, to właśnie technologie geoinformatyczne stają się kluczowymi narzędziami systemów podejmowania decyzji (ang. Decision Support Systems), które służą optymalizacji zarządzania lasami mającej na celu zapewnienie ich trwałości oraz wielofunkcyjnej roli wspierając jednocześnie kompleksowe rozwiązywanie aktualnych problemów związanych z gospodarką leśną.

Powszechne wdrażanie technologii geoinformatycznych skutkuje rosnącym

zapotrzebowaniem na specjalistów z zakresu: systemów GIS, GNSS, kartografii cyfrowej, baz danych przestrzennych (LMN i SILP), teledetekcji, skanowania laserowego, fotogrametrii cyfrowej i modelowania opartego na zaawansowanych metodach statystycznych.

Wychodząc naprzeciw dynamicznie rosnącemu zapotrzebowaniu na tego typu specjalistów, na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie powołano nową specjalność „Geoinformatyka

w leśnictwie”. Są to studia zarówno dla osób, które pragną realizować swoje pasje zawodowe na stanowiskach ekspertów ds. geoinformatyki w instytucjach naukowo-badawczych, w PGL Lasy Państwowe, Parkach Narodowych, RDOŚ, jak również w firmach prywatnych obsługujących sektor leśnictwa.

*Tekst: prof. dr hab. inż. Jarosław Socha, dr hab. inż. Piotr Wężyk, prof. UR, mgr inż. Karolina Zięba-Kulawik
Wydział Leśny*

Fot. z zasobów USDA Forest Service

Wspomnienie o zmarłych: prof. dr hab. Władysława Niemczyk

(1923–2019)

Prof. dr hab. Władysława Niemczyk

17 lutego 2019 r. odeszła od nas pani profesor Władysława Niemczyk. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 22 lutego na cmentarzu parafialnym w Borku Fałęckim. W imieniu społeczności akademickiej Uniwersytetu Rolniczego Zmarłą pożegnał JM Rektor UR – prof. Włodzimierz Sady, który wygłosił okolicznościową mowę (prezentowaną poniżej).

„Szanowni Państwo,

Spółeczność akademicka Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z głębokim smutkiem przyjęła wiadomość, że odeszła do wieczności prof. dr hab. Władysława Niemczyk, osoba, o której możemy powiedzieć: „człowiek – legenda”. Osoba odważna i wymagająca,

potrafiąca jednocześnie odkryć talent naukowy i zaufać młodym ludziom.

Urodziła się 29 sierpnia 1923 r. w Nowym Targu. Studia biologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim ukończyła w roku 1950. Stopień doktora, w roku 1957, nadał jej Wydział Zootechniczny Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie. Habilitację uzyskała na UJ w 1964 r., a w roku 1978 uzyskała tytuł profesora zwyczajnego. W latach 1942–1945 pracowała w Zarządzie Miejskim w Nowym Targu jako młodszy referent. Po wojnie, w 1948 r., jeszcze jako studentka, po miesięcznym wolontariacie podjęła pracę naukową na Uniwersytecie Jagiellońskim, a zakończyła w Akademii Rolniczej w 1993 roku. W tym czasie odbyła wiele staży naukowych, m.in.: w Instytucie Weterynaryjnym w Puławach, na Uniwersytecie w Renn, w Muzeum Zoologicznym Akademii Nauk oraz w Instytucie Ewolucji, Fizjologii i Biochemii Akademii Nauk w Leningradzie.

Zainteresowania naukowe prof. Niemczyk dotyczyły dwu kierunków: entomologii i parazytologii. W pierwszym opracowała obwodowy system nerwowy niższych rzędów owadów, opisała szczegółowo narządy zmysłów i ich unerwienie. W drugim opracowała parazytofaunę przeżuwaczy udomowionych i opisała wpływ pasożytów na produktywność bydła i owiec przy różnych systemach chowu oraz skuteczność zwalczania pasożytów (profilaktyka i leczenie).

Pracując na naszej Uczelni pełniła wiele funkcji, poczynając od kierownika Ka-

tedry Zoologii, przez dziekana Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, po prorektora ds. nauki, w tym I zastępcy rektora w latach 1973–1978. Przewodniczyła wielu rektorskim oraz senackim i wydziałowym komisjom.

Cieszyła się ogromnym szacunkiem środowiska naukowego. Aktywnie działała w wielu międzynarodowych i krajowych organizacjach naukowych. Opublikowała łącznie 160 prac, w tym 94 oryginalne prace twórcze. Wyniki prac prezentowała na kongresach i sympozjach krajowych i zagranicznych. Była promotorem 8 rozpraw doktorskich i 56 prac magisterskich.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i wychowawcze została odznaczona i wyróżniona m.in.: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, odznaką „Zasłużony pracownik rolnictwa” Otrzymała także 4 nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a za osiągnięcia naukowe i dydaktyczno-wychowawcze nagrodę Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk oraz wiele nagród Rektora Akademii Rolniczej w Krakowie.

W imieniu Senatu, Władz Rektorskich oraz całej Społeczności akademickiej żegnam Panią prof. dr hab. Władysławę Niemczyk.

Rodzinie i przyjaciołom składam wyrazy szczerego współczucia. Droga Pani Profesor, Pani Prorektor, spoczywaj w pokoju!”

Informacja z przebiegu obrad Senatu UR

w dniu 1 lutego 2019 r.

Rektor poinformował, że w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli: **dr inż. Edward Ziobro** – emerytowany pracownik Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego oraz **mgr inż. Alicja Graboń** – emerytowany pracownik Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. Senat uczcił ich pamięć minutą ciszy.

Rektor poinformował, że:

- Profesor Wojtaszek – tak nazywa się nowa odmiana różanecznika. Wynalazcy złożyli do Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych wnioski o przyznanie wyłącznego prawa do ochrony dla oryginalnej, polskiej odmiany rośliny. Twórcami różanecznika są pracownicy Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa: **prof. dr hab. Maria Klein** i **dr hab. inż. Piotr Muras**. Nazwa rośliny ma upamiętniać **prof. Tadeusza Wojtaszka**, twórcę Wydziału Ogrodniczego w Krakowie;
- **Kacper Halota**, student drugiego roku geodezji i kartografii na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji UR, wyposażony w materiały promujące Uczelnię, rusza w rejs na pokładzie żaglowca „Dar Młodzieży”. Inicjatywa ta ma na celu uczczenie setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, a także rozpowszechnianie polskiej tradycji i kultury na całym świecie;
- rok 2019 został ogłoszony Rokiem Matematyki – pomysł ten narodził się z inicjatywy Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Koordynatorem Jubileuszowego Roku Matematyki 2019 został **prof. dr hab. Marek Ptak** z Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji. Senat Rzeczypospolitej Polskiej w okolicznościowej uchwale wskazał, że jest to „uhonorowanie polskich matematyków i ich osiągnięć, a także docenienie znaczenia tej dziedziny nauki w rozwoju społeczeństw”;
- naukowcy z Wydziału Leśnego zostali laureatami międzynarodowego konkursu z zakresu gospodarki leśnej „ForestValue – Innovating the forest-based bioeconomy”. Nagrodzony projekt o tytule „Innowacyjne strategie zarządzania lasami dla zrównoważonej bioekonomii w dobie zmieniających się warunków klimatycznych i osłabienia stabilności drzewostanów” będzie realizowany m.in. przez zespół pod kierownictwem **prof. Jarosława Sochy**;
- pani **mgr inż. Lucyna Kurzeja** zdobyła nagrodę w konkursie SAPERE AUSO – Małopolska Fundacja Stypendialna za pracę *Przestrzenne zróżnicowanie możliwości wykorzystania energii słonecznej przez fotowoltaikę w powiecie nowosądeckim*. Promotorem pracy był **dr inż. Tomasz Stachura** z Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji;
- **prof. Włodzimierz Sady** otrzymał nagrodę indywidualną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia organizacyjne w roku akademickim 2017/2018;
- **Jakub Goczał**, doktorant Wydziału Leśnego, został laureatem stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w roku akademickim 2018/2019.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- zatrudnienie **prof. dr. hab. inż. Stanisława Małka** na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Ekologii Lasu i Rekultywacji Instytutu Ekologii i Hodowli Lasu;
- zatrudnienie **prof. dr. hab. inż. Marcina Pietrzykowskiego** na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Ekologii Lasu i Rekultywacji Instytutu Ekologii i Hodowli Lasu;
- zatrudnienie **dr. hab. inż. Jana Bodziarczyka** na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Zakładzie Bioróżnorodności Leśnej Instytutu Ekologii i Hodowli Lasu;
- zatrudnienie **dr. hab. inż. Pawła Tylka** na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Zakładzie Mechanizacji Prac Leśnych Instytutu Użytkowania Lasu i Techniki Leśnej;

- zatrudnienie **dr. hab. inż. Piotra Wężyka** na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Zakładzie Urządzania Lasu, Geomatyki i Ekonomiki Leśnictwa Instytutu Zarządzania Zasobami Leśnymi;
- zatrudnienie **dr. hab. inż. Andrzeja Kwinty** na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Katedrze Geodezji;
- zatrudnienie **dr. hab. inż. Marka Ryczka** na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Katedrze Melioracji i Kształtowania Środowiska;
- ponowne zatrudnienie **prof. dr. hab. inż. Wiesława Musiała** na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa Instytutu Ekonomiczno-Społecznego;
- ponowne zatrudnienie **prof. dr. hab. inż. Czesława Nowaka** na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Polityki Społecznej i Doradztwa Instytutu Ekonomiczno-Społecznego;
- ponowne zatrudnienie **prof. dr. hab. inż. Tadeusza Juliszewskiego** na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Eksploatacji Maszyn i Ergonomii Instytutu Eksploatacji Maszyn, Ergonomii i Procesów Produkcyjnych.

Senat dokonał zmiany w składzie Senackiej Komisji ds. Inwestycji i Remontów.

Senat zniósł kierunek studiów *weterynaria* prowadzony przez Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR na stacjonarnych jednolitych studiach magisterskich na profilu ogólnoakademickim od roku akademickiego 2019/2020.

Senat nadał sali wykładowej nr II w budynku Wydziału Technologii Żywności przy ul. Balickiej 122 imię prof. dr. hab. Miecysława Pałasińskiego.

Senat przyjął do akceptującej wiadomości informację o korekcie Planu rzeczowo-finansowego na rok 2018.

Oryginał protokołu wraz z załącznikami znajduje się w Biurze Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Owocna współpraca Studenckiego Koła Naukowego Zootechników z licealistami

Z końcem roku 2018 licealiści ze Skawiny i Tarnowa oraz członkowie Studenckiego Koła Naukowego Zootechników zakończyli wspólną realizację projektów nagrodzonych w kolejnej edycji konkursu „Naukowe Inspiracje – Ciekawe i Kreatywne”. Konkurs ogłoszony został przez Zarząd Województwa Małopolskiego w ramach zadania publicznego w obszarze nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, a opiekę nad nim sprawuje Departament Edukacji i Kształcenia Ustawicznego Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego. Inicjatywa ma na celu wspieranie partnerstwa i współpracy podmiotów działających w sferze publicznego z akademickimi kołami naukowymi oraz szkołami poprzez umożliwienie uczniom uczestniczenia w zajęciach, pokazach i warsztatach promujących działalność naukową.

W minionym roku z udziałem studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich działających w Sekcji Higieny

i Dobrostanu Zwierząt Studenckiego Koła Naukowego Zootechników UR wykonano następujące projekty:

1. „Bezprzewodowa łączność Wi-Fi – poznajemy, badamy, wykorzystujemy”, koordynowany przez Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-

-Curie w Skawinie i realizowany przy współpracy z uczniami tego liceum. Kierownikiem projektu ze strony SKN Zootechników był **dr hab. Krzysztof Pawlak**.

2. „Tajemnice rozrodu ptaków“, koordynowany przez Towarzystwo Przyjaciół III Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Tarnowie i realizowany przy współpracy z uczniami tego liceum. Kierownikiem projektu ze strony SKN Zootechników był **dr hab. Marcin Lis**, a aktywnie uczestniczyli w nim: **dr hab. Barbara Tombarkiewicz**, **dr hab. Krzysztof Pawlak**, **dr Krzysztof Andres**, doktorantki: **mgr inż. Magdalena Treła** i **mgr inż. Magdalena Swadźba** oraz studenci: **Kamil Kustra**, **Weronika Sołtysik**, **Natalia Styrna** i **Wacław Sumara**.

*Opracowanie: dr hab. inż. Marcin Lis,
dr hab. inż. Krzysztof Pawlak
Instytut Nauk Weterynaryjnych
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
Zdjęcia: Agata Kaczówka*

Naukowcy z Wydziału Leśnego laureatami międzynarodowego konkursu ForestValue

Nagrodzony w międzynarodowym konkursie „ForestValue – innovating the forest-based bioeconomy” projekt z zakresu gospodarki leśnej pt. „Innowacyjne strategie zarządzania lasami dla zrównoważonej bioekonomii w dobie zmieniających się warunków klimatycznych i osłabienia stabilności drzewostanów (I-MAESTRO)” realizowany będzie przez naukowców z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie pod kierownictwem **prof. dr. hab. inż. Jarosława Sochy** we współpracy z grupami badawczymi z Francji, Niemiec i Słowenii.

Jak podkreśla prof. Jarosław Socha z Zakładu Biometrii i Produkcyjności Lasu Wydziału Leśnego (a zarazem prodziekan ds. nauki i rozwoju tegoż wydziału), „badania będą dotyczyły m.in. problemu zagrożenia drzewostanów rozpadami wynikającymi ze zmian warunków siedliskowych. Jednym z głównych gatunków, którym będą poświęcone badania, będzie sosna zwyczajna, która jest bardzo narażona na zmiany warunków siedliskowych. W ramach badań zostaną opracowane m.in. modele fizjologiczne, pozwalające na analizę zagrożenia stabilności drzewostanów, bazujące na szczegółowej

analizie zależności procesu wzrostu drzew od parametrów klimatycznych (w tym opadów i temperatury) oraz właściwości gleb związanych z zasobnością w składniki pokarmowe oraz uwilgotnieniem”.

Koordinatorem międzynarodowego konsorcjum jest Institut National de Recherche en Sciences et Technologies pour l'Environnement et l'Agriculture (IRSTEA) z Francji. Więcej informacji na temat projektu znaleźć można na stronie Narodowego Centrum Nauki.

*Opracowanie:
mgr inż. Izabella Majewska*

Fot. Siggy Nowak (pixabay.com)

Lasy pierwotne Bośni i Hercegowiny

– relacja ze stażu

Banja Luka, lipiec – wrzesień 2018 r.

Z powodu dużej gęstości zaludnienia i długiej historii oddziaływań cywilizacyjnych roślinność naturalna Europy uległa bardzo silnej fragmentacji, a często również daleko posuniętej degeneracji. Rozległe obszary nienaruszonych lasów zachowały się przede wszystkim w strefie borealnej. W warunkach nizinnych większe kompleksy lasu naturalnego mogły wyjątkowo przetrwać jedynie w wyniku splotu specyficznych warunków fizjograficznych, społeczno-gospodarczych i polityczno-historycznych, czego przykładem jest Puszcza Białowieska. Nieco inaczej przedstawia się sytuacja w terenach górskich, gdzie występowanie barier orograficznych utrudniało intensywne zagospodarowanie. Fragmenty lasów nie objęte bezpośrednim oddziaływaniem człowieka do dziś zachowały się w paśmie górskich Karpat, Gór Dynarskich, Bałkanu (Stara Płanina) i Rodopów.

Celem mojego pobytu na stażu badawczym w okresie od lipca do września 2018 r. na Uniwersytecie w Banja Luka (Republika Serbska w Bośni i Hercegowinie) i finansowanego z Własnego Funduszu Stypendialnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie było zebranie materiału empirycznego pozwalającego na porównanie cech struktury i budowy reliktowych lasów pierwotnych w Górach Dynarskich oraz Karpatach Zachodnich. W polskiej części Karpat Zachodnich puszczańskie fragmenty dolnoeregłowych lasów mieszanych, nie zniekształconych bezpośrednio przez człowieka, zachowały

Najwyższy szczyt Bośni i Hercegowiny – Maglič (2386 m n.p.m.). U jego podnóży rozpościera się dolina Perućica z najlepiej zachowanym fragmentem dolnoeregłowego lasu mieszanego w Europie (niewielki fragment po lewej stronie fotografii)

się na niewielkiej powierzchni, łącznie nie przekraczającej 300 ha. Na terytorium Bośni i Hercegowiny są one chronione w kilku obszarach, przy czym największe fragmenty pralasów obejmują rezerwat Perućica (1434 ha) w południowo-wschodniej części BiH, tuż przy granicy państwowej z Czarnogórą, Janj (238 ha) w masywie Stolovaš w środkowej części BiH, oraz Lom (298 ha) w paśmie Klekovača w Alpach Dynarskich.

Dolnoeregłowe lasy pierwotne Gór Dynarskich i Karpat Zachodnich, przy takim samym zestawie tworzących je gatunków (jodła pospolita, buk zwyczajny,

świerk pospolity), są jednocześnie względem siebie bardzo odległe geograficznie, co sprawia, że wyraźnie się różnią cechami klimatu, reżimem naturalnych zaburzeń, dynamiką wzrostu i poziomem akumulacji biomasy drzew. Dla porównania: średnia zasobność dolnoeregłowych pralasów w Górach Dynarskich osiąga poziom 1100–1250 m³/ha, natomiast w Karpatach Zachodnich oscyluje wokół wartości 550 m³/ha. W tym kontekście warto podać, że w typowych drzewostanach gospodarczych rosnących w Karpatach Zachodnich w zbliżonych warunkach siedliskowych wynosi aktualnie

około 350 m³/ha. Inną cechą wyróżniającą pralasy Gór Dynarskich i podkreślającą ich unikatowe walory poznawcze jest brak zauważalnej presji dużych roślinożerców, które w Karpatach i innych częściach Europy, dziesiątkując młode pokolenie drzew, drastycznie zmieniając relacje międzygatunkowe oraz strukturę i dynamikę tych naturalnych ekosystemów.

Badania przeprowadzone w czasie starżu naukowego pozwoliły na przygotowanie cyklu publikacji, których celem będzie porównanie atrybutów strukturalnych i dynamiki pralasów Gór Dynarskich oraz Karpat Zachodnich. Badania nad lasami pierwotnymi nie tylko wzbogacają naszą wiedzę na temat procesów i mechanizmów regulacyjnych w naturalnych ekosystemach leśnych, których funkcjo-

nowanie – warto podkreślić – zasadniczo różni się od dynamiki lasów zagospodarowanych, ale są także źródłem cennych spostrzeżeń i koncepcji w ramach udoskonalonych metod zagospodarowania bazujących na biologicznej racjonalizacji oraz oportunistycznych technikach odnowienia i pielęgnacji drzewostanów.

Tekst i zdjęcia: dr hab. Jarek Paluch

Instytut Ekologii i Hodowli Lasu

Wydział Leśny

Potężna jodła o pierśnicy około 150 cm w rezerwacie Lom

Pomiary na powierzchniach badawczych w rezerwacie Lom

W latach 50. XX w. lokalna ludność wyspecjalizowała się w nielegalnym pozyskiwaniu drewna świerkowego o cechach rezonansowych, używanego do wyrobu instrumentów muzycznych. Poszukiwane były świerki o dużych pierśnicach (powyżej 80 cm) oraz bardzo regularnym i drobnym ustojeniu. Przed ścięciem drzewa (piłą ręczną) na wysokości około 3 m wycinano niewielki fragment pnia w kształcie klina, na którym sprawdzano cechy drewna. Z drzew o wysokości około 50 m pozyskiwano jedynie 5-metrową kłodę z najcenniejszym drewnem rezonansowym, resztę pozostawiając w miejscu ścięcia.

Oficjalna wizyta delegacji Ambasady Angoli na Uniwersytecie Rolniczym

Kraków, 25 stycznia 2019 r.

Spotkanie w gabinecie prof. Włodzimierza Sady – rektora UR; w rozmowach bierze udział dr hab. Jakub Piecuch

25 stycznia 2019 r. Uniwersytet Rolniczy miał zaszczyt gościć w swoich murach delegację z Angoli, w której skład weszli: **JE Domingos Culolo** – ambasador Republiki Angoli w Warszawie, **pan Salvador Diogo** – szef protokołu Ambasady oraz **pani Celeste David** – sekretarz Ambasady.

Delegację przyjął **JM Rektor Uniwersytetu Rolniczego prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady**, a w spotkaniu z ramienia Uczelni uczestniczył również **dr hab. Jakub Piecuch** – kierownik Zakładu Ekonomii i Polityki Gospodarczej.

Przedmiotem rozmów była możliwość rozszerzenia współpracy badawczej i dydaktycznej pomiędzy Uniwersytetem Rolniczym a uczelniami w Angoli. Dotychczasowa współpraca opierała się głównie na kontaktach z Universidade Kimpa Vita (UniKiVi) w Uíge, z którą nasz Uniwersytet prowadzi wymianę akademicką. Dotychczasowe pozytywne doświadczenia dają szansę na szybki i intensywny rozwój kontaktów naszej Uczelni z tym regionem świata.

*Tekst: mgr Dominika Dankiewicz
Zdjęcia: Jacek Okarmus*

*Prof. Włodzimierz Sady – rektor UR
i Domingos Culolo – ambasador Angoli*

Kurs języka specjalistycznego „English for foresters”

Od października do marca w roku akademickim 2018/2019 został zorganizowany przez Studium Języków Obcych Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie – w kooperacji z pracownikami Wydziału Leśnego UR, Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa UR, Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Tatrzańskiego Parku Narodowego – kurs języka specjalistycznego „English for foresters”.

Kurs adresowany był do leśników praktyków – pracowników Lasów Państwowych oraz parków narodowych i obejmował 80 godzin dydaktycznych: 60% z nich przeznaczonych było na zapoznanie się z podstawową angielską ter-

minologią z zakresu leśnictwa, a 40% poświęcono na zaznajomienie się z najnowszymi trendami w leśnictwie oraz zajęcia warsztatowe i panele, które prowadzili specjaliści z różnych dziedzin leśnictwa i nauk pokrewnych. Zajęcia zrealizowano w trakcie 8 spotkań weekendowych.

Pomysłodawcą kursu oraz jego koordynatorem była **dr inż. Elżbieta Kloc** – starsza wykładowczyni języka angielskiego, specjalizująca się w terminologii leśnej, autorka podręczników: *Basic forest vocabulary*, *English in forestry*, *Thematic forest dictionary* oraz redaktorka rubryki *Time for English* w czasopiśmie branżowym dla leśników „Głos Lasu”. Wspiera-

li ją swoją wiedzą oraz współprowadzili kurs specjaliści od zagadnień leśnych i ochrony przyrody z naszej i innych krakowskich uczelni, a także pracownicy Tatrzańskiego Parku Narodowego.

Zarówno kurs jak i poszczególni prowadzący zostali bardzo wysoko ocenieni przez uczestników w ankiecie ewaluacyjnej.

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy na następną edycję kursu w przyszłym roku akademickim.

Opracowanie:

mgr Marta Janda-Pająk

kierownik Studium Języków Obcych

Fot. Rick Dikeman, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=301132>

Naukowcy z Wydziału Leśnego opracowali innowacyjną metodę modelowania wzrostu drzew

Fot. Naster (pixabay.com)

Zespół **prof. dr. hab. inż. Jarosława Sochy** z Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie opracował nowatorską metodę modelowania wzrostu drzew, do której naukowcy wykorzystali wyniki lotniczego skanowania laserowego.

Jak zauważa prof. Jarosław Socha: „Do tej pory szacowanie wzrostu drzew na wielkich obszarach kraju było nieprecyzyjne i oparte o przestarzałe modele. Pokazaliśmy jako pierwsi na świecie, że powtarzane skanowanie lotnicze pozwala na opracowanie modeli wzrostu drzew. Skanowanie laserowe pozwala na opracowanie lokalnych modeli oraz obserwacje drzew na dziesiątkach tysięcy hektarów lub nawet na obszarze całej Polski. Wcześniej to było niemożliwe z powodów logi-

stycznych; było też związane z ogromnym nakładem pracy”.

Nowa metoda opracowana została dzięki środkom uzyskanym z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Polega ona na wykonywaniu – w określonych odstępach czasu – skanowania laserowego, którego wynikiem jest chmura punktów zawierająca współrzędne powierzchni terenu oraz między innymi wierzchołków rosnących na nim drzew. Następnie obliczana jest różnica wysokości drzew oraz zmiana ich liczby. To pozwala ocenić przyrost pojedynczych drzew i całych drzewostanów.

Do tej pory w celu oszacowania tempa przyrostu drzew posługiwano się sporządzanymi dla poszczególnych gatunków drzew

tabelami, pochodzącymi jeszcze sprzed II wojny światowej. Dane w nich zawarte nie są dziś miarodajne, ponieważ wskutek zmian warunków środowiskowych szybkość przyrostu drzew znacznie od tamtej pory się zmieniła. Z badań zespołu prof. Sochy wynika, że drzewa w Polsce przyrastają obecnie zdecydowanie szybciej, niż można to określić na podstawie tabelic – średnio aż o ok. 30 proc. Dlaczego? Jak mówi prof. Socha, przyczyniło się do tego globalne ocieplenie. W związku z nim sezon wegetacyjny wydłuża się w stosunku do tego, co było we wcześniejszych dekadach. Drugim powodem jest wzrost ilości azotu w glebach.

Opracowanie:
mgr inż. Izabella Majewska
(na podstawie PAP)

Konferencja Naukowo-Techniczna „Jak ratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy?”

Zakrzów, 20–21 lutego 2019 r.

W dniach 20–21 lutego 2019 r. w Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Zakrzowie (gmina Polska Cerekiew) odbyła się konferencja naukowo-techniczna „Jak ratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy?”, zorganizowana przez Przedsiębiorstwo Rolno-Przemysłowe AGROMAX sp. z o.o. w Raciborzu i Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Konferencję patronatem honorowym objęli: minister rolnictwa i rozwoju wsi **Jan Krzysztof Ardanowski** oraz wojewodowie śląski i małopolski, a także marszałkowie województw śląskiego, małopolskiego i opolskiego. W konferencji uczestniczyli **Adam Gawęda** – senator RP, **prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady** – rektor Uniwersytetu Rolniczego oraz przedsta-

wiciele władz samorządowych, firm związanych z rolnictwem, a także producenci rolni. Łącznie w konferencji uczestniczyło ponad pół tysiąca osób.

Konferencję prowadzili **prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski** – prorektor ds. organizacji i rozwoju uczelni (Uniwersytet Rolniczy w Krakowie) oraz **mgr inż. Bogusław Berka** – prezes zarządu, dyrektor Przedsiębiorstwa Rolno-Przemysłowego AGROMAX sp. z o.o.

Podczas czterech sesji naukowcy i praktycy z Polski i ze Słowacji wygłosili 19 referatów, których tematyka dotyczyła zjawiska suszy w obliczu globalnych zmian klimatu oraz analizy jej skutków w rolnictwie pod względem ekonomicznym, gospodarczym, przyrodniczym

i prawnym. Uczestnicy poznali możliwości przeciwdziałania negatywnym skutkom suszy poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi przez samych użytkowników, jak i poprzez realizację inwestycji z zakresu małej retencji.

W pierwszym referacie **dr inż. Edyta Kruk** z Katedry Melioracji i Kształtowania Środowiska UR przedstawiła wnioski z konferencji naukowo-technicznej nt. „Erozja wodna i metody zapobiegania jej skutkom” (zorganizowanej cztery lata wcześniej również przez Przedsiębiorstwo Rolno-Przemysłowe AGROMAX oraz Uniwersytet Rolniczy w Krakowie), które pomogły pracownikom naukowym UR (co wykładowczyni z satysfakcją podkre-

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski i mgr inż. Bogusław Berka

śliła) podjąć badania na gruntach Agromaxu. Rezultaty tych badań, wdrażane do praktyki rolniczej, pomogą znaleźć rozwiązania ograniczające negatywne skutki erozji wodnej.

Podczas konferencji referaty zaprezentowali również inni pracownicy Uniwersytetu Rolniczego: **prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski**, **prof. dr hab. inż. Zygmunt Kowalski**, **prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski**, **dr hab. inż. Marek Ryczek**, **prof. UR, dr hab. Agnieszka Ziernicka-Wojtaszek** oraz **dr inż. Łukasz Borek**.

Na zakończenie przedstawiono wnioski z konferencji, które opracował zespół w składzie: **prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski**, **dr hab. inż. Marek Ryczek**, **prof. UR, dr inż. Edyta Kruk**, **dr inż. Ryszard Bandurowski** oraz **dr inż. Krzysztof Gawęcki**.

Konferencja spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem mediów.

Opracowanie:

*prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski
dr inż. Edyta Kruk*

Zdjęcia: Adventure Media SC

Konferencja prasowa 5 marca 2019 r. w siedzibie firmy AGROMAX; od lewej: dr inż. Edyta Kruk, dr hab. inż. Marek Ryczek, prof. UR, mgr inż. Bogusław Berka, dr inż. Krzysztof Gawęcki

W dniach 13–15 lutego 2019 r. Krakowski Oddział Towarzystwa Biologii Rozrodu, który skupia pracowników naukowych oraz doktorantów z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego, zorganizował jubileuszową konferencję The 5th Winter Workshop of the Society for Biology of Reproduction – „Central and Local Regulations of Reproductive Processes” (V Zimowa Szkoła Towarzystwa Biologii Rozrodu pt. „Lokalne i centralne regulacje procesów rozrodu”). W organizację konferencji byli zaangażowani pracownicy Katedry Biotechnologii Zwierząt (**dr hab. Edyta Molik**), Katedry Fizjologii i Endokrynologii Zwierząt (**dr hab. Danuta Wrońska**), Zakładu Weterynarii, Rozrodu i Dobrostanu Zwierząt (**dr hab. Wiesława Młodawska**), a także pracownicy Uniwersytetu Jagiellońskiego (**dr hab. Anna Ptak**, **dr hab. Katarzyna Knapczyk-Stwora**) i Instytutu Zootechniki PIB (**prof. dr hab. Barbara Gajda**) – członkowie krakowskiego oddziału TBR.

Rok 2019 dla Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Biologii Rozrodu jest rokiem szczególnym, w którym przypada organizacja V Jubileuszowej Szkoły Zimowej Towarzystwa Biologii Rozrodu. Konferencję rozpoczęło wystąpienie **prof. Edwarda Wierzchosia** – pomysłodawcy i wieloletniego organizatora konferencji zakopiańskich. W swojej mowie **prof. Wierchoś** podkreślił, że organizowana cyklicznie przez środowisko krakowskiego oddziału TBR konferencja to nie tylko fakt historyczny, lecz także wielki sukces działalności na rzecz Towarzystwa Biologii Rozrodu i efekt wypracowanych i przyjętych przed laty zasad i założeń dotyczących spotkań naukowych. Organizowane regularnie co trzy lata szkoły Towarzystwa Biologii Rozrodu są miejscem, gdzie przede wszystkim młodzi pracownicy nauki: stypendyści, doktoranci mogą dzielić się swoimi osiągnięciami, prze-

The 5th Winter Workshop of the Society for Biology of Reproduction – „Central and Local Regulations of Reproductive Processes”

Zakopane, 13–15 lutego 2019 r.

dyskutować niepowodzenia, nawiązać współpracę, czy też uzyskać informację na temat nowych rozwiązań metodycznych, aby móc zrealizować swe ambitne marzenia i szukać inspiracji do kolejnych wyzwań w odpowiedzi na pojawiające się w światowej nauce nowe kierunki w badaniach podstawowych i użytecznych w dziedzinie biologii rozrodu. Zgodnie z wieloletnią tradycją konferencji również w tym roku celem V Jubileuszowej Zimowej Szkoły TBR było wskazanie nowych kierunków badawczych oraz zwrócenie uwagi na najważniejsze współczesne wyzwania związane z reprodukcją, a także próba skonsolidowania zespołów badawczych wykorzystujących zaawansowane i innowacyjne technologie do badań naukowych w dziedzinie biologii rozrodu. Oczekiwania te zostały spełnione, bowiem na konferencji obecni byli pracownicy oraz doktoranci następujących ośrodków naukowych: Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Instytutu Zootechniki PIB w Balicach, Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie, Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie.

Część merytoryczną konferencji rozpoczął wykład **prof. dr hab. Wojciecha Niżańskiego** z Wydziału Medycyny

Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu pt. *How old is too old – andropause in animal as in human?* W pierwszym dniu konferencji odbyły się cztery sesje tematyczne: sesja I – *From oocyte to embryo – biotechnology in animal reproduction* (prowadzący: **prof. dr hab. Jan Twardoń, dr Magdalena Kowalik**), sesja II – *Central and metabolic regulations of reproduction* (prowadzący: **dr hab. Andrzej Herman, prof. nadz., dr Małgorzata Szczęśna**), sesja III – *Environmental determinants of reproduction* (prowadzący: **dr hab. Anna Ptak, dr hab. Magdalena Socha**) oraz sesja IV – *Maternal-fetal adaptations during pregnancy* (prowadzący: **prof. dr hab. Dorota Lechniak-Cieślak, dr Jacek Wawrzykowski**), na których wygłoszono łącznie 24 referaty i zapre-

zentowano 22 prace w ramach pierwszej sesji posterowej.

W drugim dniu obrady prowadzono w dwóch kolejnych sesjach tematycznych: sesja V – *Molecular andrology – the cognitive and applicative aspects* (prowadzący: **dr hab. Katarzyna Knapczyk-Stwora, dr hab. Jolanta Opiela**) i sesja VI – *Local regulation of reproductive functions* (prowadzący: **prof. dr hab. Andrzej Sechman, dr Marta Kieżun**), w ramach których przedstawiono 12 referatów i zaprezentowano 23 prace badawcze w drugiej sesji posterowej.

W czasie konferencji rozstrzygnięto konkurs dla doktorantów i młodych pracowników nauki na najlepszą prezentację ustną, nagrodzono także najlepszą prezentację posterową. Nagrody zostały ufundowane przez firmę A&A Biotechnology. Sponsorami konferencji były także firmy: SmartLab oraz SanLab. Nagrody w imieniu sponsorów wręczył prezes Towarzystwa Biologii Rozrodu, **prof. dr hab. Andrzej Sechman**.

Szkoły Zimowe w Zakopanem wyrwały z potrzeby rozszerzenia aktywności naukowej i większej integracji członków Towarzystwa Biologii Rozrodu, i przyczyniają się do inspirowania naukowych wyzwań w odpowiedzi na pojawiające się w światowej nauce nowe kierunki w badaniach podstawowych i użytecznych w dziedzinie biologii rozrodu.

Opracowanie: *dr hab. Edyta Molik przewodnicząca Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Biologii Rozrodu*

Studenci UCMW UJ-UR na 67. Sympozjum IVSA w Seulu

Seul, 14–22 stycznia 2019 r.

Tegoroczne, 67. Sympozjum Międzynarodowego Zrzeszenia Studentów Weterynarii (IVSA, ang. *International Veterinary Students' Association*) zorganizowane zostało przez IVSA South Korea i odbyło się w Seulu, stolicy tego niesamowitego kraju, jakim jest Korea Południowa. Delegacja z naszego oddziału była wyjątkowo liczna, ponieważ zaakceptowanych zostało aż sześciu szczęśliwców z Krakowa. Sympozjum odbyło się w dniach 14–22 stycznia 2019 r. i w trakcie tych 8 dni wydarzyło się więcej, niż mogłoby się to wydawać fizycznie możliwe. Miało miejsce aż sześć spotkań General Assembly (GA) – najwyższego organu decyzyjnego IVSA, czyli uczestniczących w wydarzeniu delegacji z oddziałów z całego świata. W trakcie tych spotkań ważyły się losy wielu ważnych spraw i podjęto decyzje wpływające na wszystkich członków IVSA. Między innymi przegłosowano wysokość opłaty za 68. Sympozjum w Maroku, zdecydowano, gdzie odbędzie się 69. Sympozjum, a co najważniejsze – wybrano kolejnego prezydenta IVSA Global. Głosowano również nad przyjęciem nowych oddziałów członkowskich, a także przedstawiono raporty z dotychczasowej działalności komitetów IVSA oraz zaprezentowano liczne projekty, aktywności i możliwości, które oferuje IVSA. W przerwach od obrad GA zorganizowano

Na dziedzińcu pałacu Gyeongbok w Seulu

Członkowie IVSA w towarzystwie buddyjskiego mnicha

również kilka bardzo interesujących wykładów – o historii weterynarii, neurobiologii i wyścigach konnych, a także ciekawe warsztaty, m.in. z pierwszej pomocy i z akupunktury.

Wydawałoby się, że przy takim natłoku niezwykle ważnych spraw nie będzie czasu na nic więcej, jednak wspomniały komitet organizacyjny dopilnował, by nie zabrakło nam też okazji do poznania Korei Południowej. Podziwialiśmy tajemniczą panoramę Seulu, zwiedziliśmy centrum

Yongsan War Memorial, najważniejszy konny tor wyścigowy, przepiękny pałac Gyeongbok, a także malownicze miasto Jeonju, gdzie mieliśmy okazję przespacerować się w tradycyjnych strojach koreańskich. Część z nas zgłębiała tajniki budyzmu, część sztukę kaligrafii, a jeszcze inni dali się porwać rytmowi, grając na tradycyjnych koreańskich instrumentach perkusyjnych. Oczywiście, komitet organizacyjny zadbał również o to, byśmy doświadczyli nocnego życia Korei Połu-

dniowej, a zwłaszcza *soju* (tradycyjnego napitku) i sławnego koreańskiego karaoke. Nie zapomniano także o stałych elementach wydarzeń IVSA Global, którymi są Silent i Live Auctions, Formal

Sympozja IVSA to okazja, by spotkać ludzi z całego świata

Dinner oraz – na pożegnanie – White T-shirt Party. Jednak, co najważniejsze, w trakcie pobytu w Korei doświadczyliśmy tego, co tak naprawdę oznacza być członkiem IVSA i należeć do tej międzynarodowej rodziny. Poznaliśmy wspaniałych, inspirujących ludzi, a tych już nam znanych poznaliśmy jeszcze lepiej.

Nie da się w kilku zdaniach opowiedzieć o wszystkim, co wydarzyło się przez te 8 dni, ani wyjaśnić, jak niezwykle to było doświadczenie. To trzeba po prostu przeżyć!

*Opracowanie: Katarzyna Średniawa
studentka UCMW UJ-UR*

Kacper Halota – Młody Ambasador Polski rusza w rejs na pokładzie Daru Młodzieży

Rejs Niepodległości to trwający rok rejs dookoła świata polskiego żaglowca Dar Młodzieży, mający na celu uczczenie setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, a także rozpowszechnianie polskiej tradycji i kultury na całym świecie. W tę niesamowitą podróż mogą popłynąć tylko nieliczni, a wśród elitarnego grona, które dostąpiło tego zaszczytu, znalazł się student Uniwersytetu Rolniczego – **Kacper Halota**. Oto co powiedział Kacper:

„Jestem studentem drugiego roku na kierunku geodezja i kartografia i będę miał przyjemność uczestniczyć w ostatnim etapie tego właśnie rejsu. Jako laureat ogólnopolskiego konkursu po przejściu dwóch etapów rekrutacji zyskałem tytuł Młodego Ambasadora Polski i już w połowie stycznia wyruszam do Panamy, gdzie rozpocznę swoją podróż. Po obchodach 34. Światowych Dni Młodzieży wypłynę w drogę powrotną do Polski.

Podczas dwumiesięcznej żeglugi przez Ocean Atlantycki odwiedzę kolejno: Cartagena, Miami, Ponta Delgadę, Londyn, by następnie – w Gdyni – uroczystie zakończyć rejs. Odwiedzając kolejne porty, będę miał okazję reprezentować nie tylko nasz kraj, ale również Uniwersytet Rolniczy! W miarę możliwości (łapiąc gdzieś w porcie internet) będę relacjonował moją podróż, zatem pierwszego wpisu możecie oczekiwać już w drugiej połowie stycznia po ŚDM w Panamie”.

Życzymy Kacprowi przygody życia i czekamy na relację z rejsu.

Dar Młodzieży; fot. Patrick Wernhardt (<https://commons.wikimedia.org>)

Redakcja Kacper: jeszcze na ojczyściej ziemi, ale myślami na końcu świata...

Studenci Studium Rolniczego UJ polegli w walkach o niepodległość i granice Polski w latach 1914–1921

*Bo ta postać umarłej Polski, tak nam święta,
jak relikwia (...)*¹

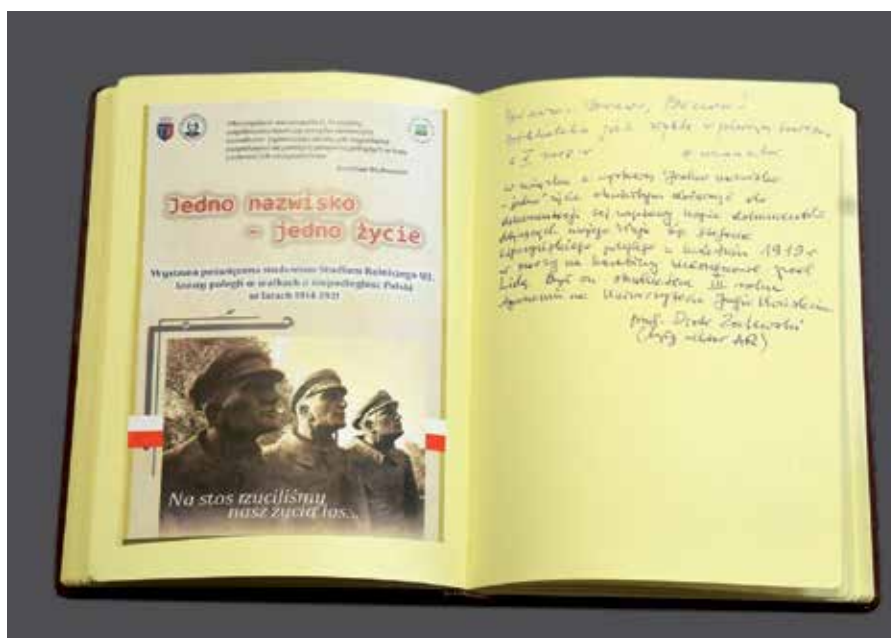
W minionym roku świętowaliśmy stulecie odzyskania niepodległości. W Krakowie odbyły się dwie ważne wystawy: *Polonia Sacra* w Muzeum Archidiecezjalnym, której celem było pokazanie, że patriotyzm polski nierozzerwalnie związany był z religijnością, i *Niepodległość* w Muzeum Narodowym, która tłumaczyła, że gotowość do walki była efektem wychowania, romantycznej literatury, rodzinnej tradycji, wolności pojmowanej jako największe marzenie i Polski, spersonifikowanej jako Matka i Królowa. Wobec depolonizacji edukowano dzieci w wielopokoleniowych polskich domach, a historia nie była rzeczą obcą i oderwaną, lecz atmosferą rodzinną, przeżyciem, wspomnieniem, ofiarą i czynem: „Matka, nieprzejednana patriotka (...) wychowywała nas robiąc nacisk na konieczność dalszej walki z wrogiem ojczyzny”, pisał Piłsudski, a babkę nazywał „żywą kroniką przeszłości”, która „umiała nie tylko płakać nad mogiłami poległych, ale i wzniecać zarzewie walki w tych, którzy przy życiu zostali, lub wstępowali w życie”. Oglądając wystawę, można było próbować zrozumieć dążenie Polaków do niepodległości za cenę życia. Muzea istniejących wtedy uczelni uhonorowały po latach swoich poległych

studentów wystawami i publikacjami. Celem wystaw uczelnianych było odnaleźć, opisać i zachować pamięć. Wystawy miały piękne tytuły, na przykład *Jedno nazwisko – jedno życie* (UR) albo *Pierwsi wśród równych* (SGGW) i były ważnym wydarzeniem dla społeczności uczelni.

W 1913 roku przypadała 50. rocznica powstania styczniowego. 22 stycznia był w Galicji świętem narodowym. Kiedy wybuchła wojna, wielu odpowiedziało na apel: „Czas wstać i brać oręż. Departament wojskowy wzywa wszystkich Polaków zdolnych do służby wojskowej do Legionów Polskich”, również studenci Studium Rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W roku 1935 odbył się w Krakowie Zjazd Byłych Słuchaczy Rolnictwa UJ. Sporządzono wtedy listę kolegów, poległych w wojnie i walkach o granice Polski. Wymieniono ich dziewięciu. Planowano ufundować im tablicę pamiątkową w Collegium Godlewskiego.

„Dołączamy spis nazwisk kolegów poległych na wojnie, które zdołaliśmy do bieżącej chwili zebrać. Ze względu na decyzję Zjazdu, ażeby ufundować pamiątkową tablicę z kompletną listą, bardzo prosimy o uzupełnienie tegoż spisu nie tylko brakującymi nazwiskami, lecz również wiadomościami przede wszystkim w jakiej formacji służył, kiedy i gdzie zginął, oraz podaniem nazwiska ew. świadków”.

Księga pamiątkowa: po prawej wpis prof. Piotra Zalewskiego

¹ z wiersza Włodzimierza Tetmajera *Na dom Bronowski*

Fotografia Jana Surzyckiego

Portret Zygmunta Karwackiego autorstwa Piotra Rafalki

Była połowa roku 1935, więcej zjazdów się nie odbyło, natomiast nadciągała kolejna wojna, której wielu organizatorów spotkania nie przeżyło. Pytanie, osiemdziesiąt trzy lata, pozostawało bez odpowiedzi. Obecnie lista poległych studentów została opracowana i poszerzona o pięć nazwisk, w tym dwóch studentów z Dublan. Czy to wszyscy polegli w latach 1914–1921 studenci (i absolwenci!) Studium Rolniczego? Z pewnością lista pozostaje otwarta. Apel z roku 1935 „O dobre uzupełnienie spisu uprzejmie prosimy” nadal jest aktualny.

Stefan Lipczyński dołączył do listy za sprawą pana profesora Piotra Zalewskiego:

„W związku z wystawą *Jedno nazwisko – jedno życie* chciałbym dołączyć do do-

kumentacji tej wystawy kopię dokumentów dotyczących mojego Wujka śp. Stefana Lipczyńskiego poległego w kwietniu 1919 roku w szarży na karabiny maszynowe pod Lidą. Był on studentem III roku na Uniwersytecie Jagiellońskim.

O niektórych studentach można znaleźć więcej informacji, o innych – bardzo mało. Tylko pięć wizerunków. Ogólnie znane – Jana Surzyckiego i Zygmunta Karwackiego, zdjęcie legitymacyjne Włodzimierza Skibniewskiego z książki *Cmentarz Obrońców Lwowa* Stanisława Niciej, fotografia Stefana Lipczyńskiego w czapce studenta Studium Rolniczego z rodzinnego albumu profesora Piotra Zalewskiego i przesłana z Francji przez pana Michała Brezę fotografia Stanisława Jaxy-Chamca w mundurze Gwardii Impe-

rium Rosyjskiego. Patrzą na nas mądre oczy szlachetnych młodzieńców, dobrze urodzonych, zdrowych, wykształconych i zamożnych. Ziemiańscy synowie, to głównie oni studiowali wtedy agronomię. „Przywilejem szlachty było ginąć za ojczyznę” – powtarzam za panem Michałem Brezą. Nie obowiązkiem, nie koniecznością – przywilejem!

Wystawa plakatowa *Jedno nazwisko – jedno życie* prezentowana była na Uniwersytecie Rolniczym w roku 2018. Można ją oglądać na stronie Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych, nazwiska studentów zostały zamieszczone na portalu *Ogrody Wspomnień*. Planowane jest wydanie książki o naszych poległych. Będzie ona wykonaniem testamentu uczestników zjazdu z roku 1935,

Stanisław Jaxa-Chamiec, herbu Gryf, lat 25, student Studium Rolniczego, podporucznik 7. Pułku Ułanów III Korpusu Wojska Polskiego, poległ 15 kwietnia 1918 roku pod Niemirowem (obwód lwowski).

Zygmunt Karwacki, pseudonim Stanisław Bończa, lat 23, student Studium Rolniczego, żołnierz 1. Pułku Ułanów Legionów Polskich, dowódca 2. Kompanii 5. Pułku Piechoty, podporucznik, pośmiertnie mianowany kapitanem, poległ 4 lipca 1916 roku pod Kostiuchnówką nad Styrem (gubernia wołyńska), ciało zostało na placu boju.

Wojciech Kunicki, absolwent Studium Rolniczego w roku 1914, podporucznik 7. Kompanii 3. Pułku Piechoty Legionów Polskich, poległ 25 lipca 1920 roku we wsi Święcica (powiat wołkowyski).

Stefan Lipczyński, lat 20, student III roku Studium Rolniczego, żołnierz 1. szwadronu 7. Pułku Ułanów, poległ 16 kwietnia 1919 roku pod Lidą, pochowany na cmentarzu w Lidzie.

Witold Langer, lat 21, student Studium Rolniczego, podporucznik Artylerii Polowej, poległ 8 marca 1919 roku pod Lwowem.

Alfred Mehoffer, lat 22, bratanek Józefa Mehoffera, rektora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w latach 1914–1918, student Studium Rolniczego, żołnierz 8. Pułku Ułanów Legionów Polskich, ciężko ranny w bitwie pod Stanisławczykiem (obwód lwowski), zmarł 8 sierpnia 1920 roku w Szpitalu Wojskowym we Lwowie, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Henryk Narkiewicz-Jodko, lat 24, student Studium Rolniczego, porucznik 1. Pułku Artylerii Polowej, 8. baterii, poległ 12 maja 1920 roku pod Kijowem, przewieziony z kościoła św. Aleksandra w Kijowie na dworzec kolejowy, miejscowość docelowa: Mińsk Litewski.

Jan Siemianowski, lat 21, student Studium Rolniczego, żołnierz 68. Pułku Piechoty Wojska Polskiego, poległ w boju w lipcu 1920 roku, ciało zostało na polu bitwy.

Włodzimierz Skibniewski, lat 21, przyjęty w poczet studentów Studium Rolniczego, przejazdem we Lwowie, spontanicznie wstąpił w szeregi walczących Polaków, poległ 17 listopada 1918 roku w okolicy parku Stryjskiego, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Stanisław Sopiński, lat 25, ukończył dwa lata Studium Rolniczego, plutonowy 2. Pułku Szwoleżerów, zmarł z trudów wojennych 29 marca 1919 roku w szpitalu w Kowlu pod Włodawkiem.

Jan Surzycki, lat 23, syn profesora ekonomii rolniczej Stefana Surzyckiego, dyrektora Studium Rolniczego w latach 1921–1923, pierwszego dziekana Wydziału Rolniczego w roku 1923, student Studium Rolniczego, poległ 9 maja 1921 roku w III powstaniu śląskim we wsi Stare Kozłe pod Kędzierzynem, pochowany w grobowcu rodzinnym na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Henryk Żyła, lat 24, ukończył dwa lata Studium Rolniczego, porucznik, dowódca 11. Kompanii, poległ 7 lipca 1920 roku w bitwie pod Uchodołami (dzisiejsza Białoruś), pośmiertnie mianowany kapitanem.

Konstanty Jakubowski, lat 25, student Akademii Rolniczej w Dublinach, podchorąży, zmarł z ran odniesionych w czasie napadu Ukraińców na Dubliny 28 listopada 1918 roku, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Felicjan Szczepanowski, lat 20, student Akademii Rolniczej w Dublinach, szeregowy załogi odcinka III obrony Lwowa, poległ 11 listopada 1918 roku we Lwowie, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Stanisław Jaxa-Chamiec

jak również testamentu osieroconych przez synów, dawno nieżyjących rodziców. Wszyscy studenci zmarli bezpotomnie.

Zbieranie materiałów o studentach – bohaterach, w zaciżu Archiwum UJ, było czasem prawdziwych wzruszeń. Kiedy znajduje się list sprzed wieku, napisany ręką matki, ojca, kolegi – jest to przeżycie metafizyczne.

Przyszłą publikacją zapewnimy Wam, odnalezieni studenci Studium Rolniczego – tu, na ziemi – życie wieczne.

*Tekst: mgr Danuta Gajewska
Muzeum UR, Biblioteka Główna*

Oksylucyferyna – wystawa prac Jacka Pysia w Pojnarówce

Kraków, 10 stycznia 2019 r.

10 stycznia 2019 r. w Pojnarówce przy al. Mickiewicza 21 odbył się wernisaż wystawy **Jacka Pysia** pt. *Oksylucyferyna*.

Jacek Pyś to krakowski artysta specjalizujący się w witrażownictwie. W swej pracy stosuje technikę L.C. Tiffany'ego, która pozwala na łączenie nawet bardzo drobnych elementów, dzięki czemu swym dziełom może nadawać najwymyślniejsze, fantazyjne kształty. Pierwsze kroki jako witrażysta stawiał pod kierunkiem słynnego Jacka Białośkórskiego, później inspiracji szukał w Grecji, gdzie prowadził własną pracownię. Z tych czasów pochodzi jego fascynacja sztuką antyczną. Po powrocie do Polski otworzył dwie pracownie, a czas dzieli między Kraków, rodzinny nadsański Dynów i Bieszczady.

Dzieła Jacka Pysia przybierają różnorodne formy: od wielkich witraży kościelnych po elementy dekoracyjne mebli; znajdziemy wśród nich rzeźby, lampy, wazony, karafki, świeczniki i wiele innych misternie wykonanych przedmiotów. Wystawę w Pojnarówce (trwającą do 14 lutego) zdominował bajkowy świat owadów: ważek, much, chrabąszczy, świerszczy...

Redakcja

W następnym numerze:

- Pierwszy dzień wiosny na UR – relacja z Dnia Otwartego

